

Metodološka priporočila za urejanje posvojitve v tujino

Velja od: 15. aprila 2016

Datum izdaje: 15. april 2016

Izdelal: Oddelek mednarodnih posvojitvev Urada za mednarodno pravno varstvo otrok

Ref. št. K39/16-1

ID postopka: UMODX007KLTZ

1. Možnost pri posredovanju posvojitve otrok iz Češke republike v tujino

Pravico do posredovanja pri posvojitvi otroka iz Češke republike (v nadaljnjem besedilu: »ČR«) v tujino, ima samo Urad za mednarodno pravno varstvo otrok (v nadaljnjem besedilu: »Urad«), ki je skladno s Konvencijo o varstvu otrok in sodelovanju pri mednarodnih posvojitvah z dne 29. maja 1993 (v nadaljnjem besedilu: »Haaški sporazum«) osrednji organ. Posredovanje pri posvojitvi se izvaja samo, če je otrok, skladno s češkim pravom, primeren za posvojitev, torej če:

1. so starši otroka podali soglasje za posvojitev otroka neznanim posvojiteljem; tako soglasje lahko poda mati otroka najprej 6 tednov po rojstvu otroka, oče otroka pa tudi že pred iztekom tega roka, toda ne prej kot pred rojstvom otroka. Soglasje za posvojitev otroka podata starša pred sodiščem. Po preteku treh mesecev od dne, ko je bilo podano soglasje za posvojitev, se ustavi izvrševanje pravic in obveznosti, izhajajočih iz starševske odgovornosti. Sodišče za skrbnika otroka (ki bo posvojen) imenuje socialno-pravni organ za varovanje otrok, razen če je bil skrbnik imenovan že prej ali
2. je sodišče, skladno z Zakonom št. 89/2010 Sb. civilnega zakonika, kakor je bil pozneje spremenjen (v nadaljnjem besedilu: »civilni zakonik«), odločilo, da za posvojitev ni potrebno soglasje staršev, saj:
 - a) je bila staršema otroka odvzeta roditeljska pravica in s tem pravica dati soglasje za posvojitev ali
 - b) starša otroka nista sposobna izraziti svoje volje ali prepoznati posledic svojega ravnanja ali jih obvladati ali
 - c) se starša čakajočega otroka zadržujeta na neznanem kraju in tega kraja sodišče s pomočjo drugih javnih organov kljub skrbni preiskavi ne najde ali
 - d) starša za otroka nimata očitnega interesa,
3. starša otroka nista znana,
4. gre za osirotelega otroka brez drugih sorodnikov.

Posvojitelja lahko postaneta zakonca ali eden od zakoncev. Izjemoma otroka lahko posvoji tudi tretja oseba. Kot skupnega otroka lahko otroka posvojita le zakonca. Istospolnim parom posvojitev ni dovoljena.

Med posvojitelji in posvojencem mora biti ohranjena primerna starostna razlika, ta praviloma ne bi smela biti manjša od šestnajstih let. S posvojitvijo mora med posvojencem in posvojitelji nastati odnos, enak kot med starši in otroki, kar pomeni, da mora tudi starostna razlika odgovarjati naravni starostni razliki med starši in otroki.

V ČR se dosledno uporablja načelo subsidiarnosti – dopolnilnost mednarodne posvojitve, ki izhaja iz b odstavka 21. člena Konvencije o otrokovih pravicah. Za otroke se primerno skrbništvo išče v obdobju šestih mesecev od trenutka, ko je otrok pripravljen na posvojitev. Primerna družina se išče skladno s 24. členom Zakona št. 359/199 Sb. o socialno-pravnem varovanju otrok, kakor je bil pozneje spremenjen (v nadaljnjem besedilu: »Zakon o socialno-pravnem varovanju otrok«). Če za otroka v navedenem roku ni mogoče najti primerne družine v Češki republiki, pošlje pristojni regionalni organ otrokovo dokumentacijo Uradu, ki nato za otroka išče primerno nadomestno družino v tujini.

2. Register kandidatov primernih za posvojitelje

2.1 Uvrstitev v register

Prosilci za posvojitev otroka iz ČR se s prošnjo za sprejem v evidenco (priloga št. 1) obrnejo na Urad prek osrednjih organov ali pooblaščenih organizacij države prejemnice, ki od Urada prejme dovoljenje v skladu z 12. členom Haaške konvencije. Postopek o uvrstitvi se vodi v pisni obliki.

Vloga za uvrstitev v register mora obsegati zahteve, ki jih določa Zakon št. 500/2004 Sb. upravnega postopka, kakor je bil pozneje spremenjen (v nadaljnjem besedilu: »Upravni postopek«). Prosilci morajo prošnji priložiti:

1. odobritev prošnje za posvojitev – odobritev morajo izpeljati pristojni organi države prejemnice, vsebovati mora izrecno določilo, da so prosilci primerni in sposobni za posvojitev skladno z zakonom države prejemnice, obsegati mora tudi karakteristike otrok, za katere so prosilci sposobni kompetentno skrbeti,
2. rojstne liste kandidatov,
3. potrdilo o državljanstvu kandidatov,
4. potrdilo o nekaznovanosti kandidatov – izpis iz kazenske evidence, ki ni starejši od treh mesecev,
5. poročni list kandidatov,
6. socialno poročilo (home study), ki ga pripravi pristojni socialni delavec, in ni starejše od enega leta (priloga št. 2b),
7. poročilo o oceni osebnosti, pripravi ga psiholog, vključno s preiskavo, ki naj odkrije morebitne psihopatologije, in ni starejše od enega leta (priloga št. 2a),
8. poročilo o zdravstvenem stanju kandidatov, pripravi ga osebni (splošni, družinski itd.) zdravnik (priloga št. 3) in ni starejše od šestih mesecev,
9. potrdilo o zaposlenosti,
10. potrdilo o dohodku,
11. privolitev prosilca za izvajanje kontrol otroka v časovnih obdobjih, ki jih določi Urad (priloga št. 4),
12. izpolnjen vprašalnik (priloga 5, del A izpolnita kandidat in kandidatka posebej, del B izpolnita kandidata skupaj),
13. fotodokumentacijo - fotografije kandidatov, morda tudi otrok in drugih oseb, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, širše družine in fotografije stanovanjskih razmer kandidatov.

Kot priloge se predložijo izvirniki dokumentov ali njihove overjene kopije. Vse priloge prošnje, ki so uradne listine (predvsem priloge št. 2, 3, 4 in 5), je treba opremiti z apostilom, morebitno dodatno overitvijo, če bi bila predložena listina izdana v državi, ki ni vezana s Konvencijo o odpravi legalizacije tujih listin in če posebna mednarodna pogodba ne narekuje drugače. Vloga za uvrstitev v register kandidatov za posvojitelje (priloga št. 1) in priloge morajo biti predložene v češkem jeziku. Če prošnja ali dokumenti, ki so del prošnje, niso prevedeni v češki jezik, morajo predložiti originale, opremljene s češkim prevodom, razen če je z osrednjim organom ali pooblaščen organizacijo države prejemnice dogovorjeno drugače. Stroške za prevode dokumentov poravnava kandidati.

Z dnem prejema vloge začne Urad postopek vpisa v register kandidatov, primernih za posvojitelje. **O sprejemu zahteve Urad obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo**

države prejemnice. Urad je o zadevi dolžan odločiti skladno z določbami 3. odstavka 71. člena upravnega postopka.

Če vloga ne vsebuje vseh elementov, Urad postopek prekine (64. člen upravnega postopka) in prosilce pozove k dopolnitvi manjkajočih dokumentov ali podatkov. Urad določi rok, do katerega se mora vloga dopolniti. Če prosilci teh obveznosti v roku ne izpolnijo, Urad postopek ustavi (64. člen upravnega postopka) in prosilcev v register ne uvrsti. **Odločba o prekinitvi postopka se vroči prosilcem. Urad o izdaji sklepa in njegovi vsebini obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice.**

V okviru postopka za vpis v register kandidatov, primernih za posvojitelje, Urad oceni njihovo skladnost s češkim javnim redom in veljavnimi mednarodnimi sporazumi.

Odločitev o vključitvi ali morebitni ne vključitvi v register **vroči prosilcem. Urad o izdaji sklepa in njegovi vsebini obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice.** Odločitev se dostavi v češkem jeziku. Če se kandidati z odločitvijo ne strinjajo, imajo možnost pritožbe v roku 15 dni od obvestila o odločitvi (83. člen upravnega postopka). Pritožba se vložijo na Urad Ministrstva za delo in socialne zadeve.

Takoj, ko Urad zagotovi dokumente za izdajo odločitve, Urad obvesti kandidate in jim določi 15-dnevni rok za predložitev stališč. To ne velja za kandidate, ki zahteve v celoti izpolnjujejo.

Oddaja vloge ne vključuje plačila pristojbin.

Prosilci imajo po zakoniti vključitvi v register dolžnost Uradu sporočiti vse spremembe, odločilne za ureditev posvojitve, in to v roku 15 dni od dneva, ko take spremembe nastanejo.

Priloge, ki so del vloge za vključitev v register kandidatov, primernih za posvojitelje, mora osrednji organ ali pooblaščen organizacija države prejemnice v postopku urejanja posvojitve redno (enkrat letno) posodobiti. Če Urad ne določi drugače, je pri posodabljanju prilog treba predložiti priloge št. 4, 6, 7, 8, 9 in 10. Pri prilogah št. 6, 7 in 9 zadostuje, da osrednji organ ali pooblaščen organizacija pisno potrdi, da v preteklem obdobju ni prišlo do bistvenih sprememb.

Če se prosilci potem, ko jim je na podlagi domače odločitve v skrbništvo predan otrok pred posvojitvijo, odločijo zaprositi za posvojitve še enega otroka iz registra otrok, primernih za posvojitev, ki ga vodi Urad, in tudi biološkega sorodnika otroka, je treba ponovno podati vlogo za uvrstitev v register kandidatov, primernih za posvojitelje. Vlogo za uvrstitev v register je treba poslati z vsemi zgoraj navedenimi prilogami, razen prilog št. 2, 3 in 5, če so bile te del dokumentacije predhodne vloge za uvrstitev v evidenco kandidatov. V tem primeru se lahko ureditev posvojitve opravi šele po dokončni odločitvi o uvrstitvi v register kandidatov, primernih za posvojitelje.

2.2 Izločitev iz evidence kandidatov, primernih za posvojitelje

Urad izloči kandidate iz evidence skladno s četrtem odstavkom 25. člena zakona o socialno-pravni zaščiti otrok, če:

1. ugotovi resne razloge, zaradi katerih ni mogoče urediti posvojitve ali
2. kandidat krši obveznosti razkritja informacij, pomembnih za register, ali
3. kandidati za to zaprosijo.

Postopek o izločitvi se vodi v pisni obliki. Konča se z dnem, ko Urad pridobi vlogo o izločitvi s kandidatovim podpisom, ali z dnem, ko se ugotovijo razlogi v skladu s točko 1, ali ko se ugotovi kršitev obveznosti skladno s točko 2. **O prejemu vloge Urad obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice.** Urad je o zadevi dolžan odločiti skladno s tretjim odstavkom 71. člena upravnega postopka.

Odločitev o izključitvi iz evidence se vroči prosilcem. Urad o izdaji sklepa in njegovi vsebini obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice. Odločitev se dostavi v češkem jeziku. Če se prosilci z odločitvijo ne strinjajo, imajo v roku 15 dni od obvestila o odločitvi možnost pritožbe (83. člen upravnega postopka). Pritožba se vloži na Urad Ministrstva za delo in socialne zadeve.

3. Izbira primernih kandidatov za otroka (matching), seznanitev kandidatov z otrokom (interakcija), predaja otroka v skrbništvo pred posvojitvijo in odhod kandidatov po predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo

3.1 Evidenca otrok, primernih za posvojitev

Urad vodi evidenco otrok, primernih za posvojitev v tujino. Dokumentacija otroka vsebuje aktualne dokumente skladno z drugim odstavkom 22. člena o socialno-pravni zaščiti otrok, predvsem:

1. osebne podatke,
2. podatke o socialnih razmerah otroka, njegovih staršev, sorodnikov, morebitnih starih staršev, vključno z individualnim načrtom za zaščito otroka,
3. poročilo o psihološkem pregledu otroka,
4. poročilo o zdravstvenem stanju otroka,
5. dokazilo o državljanstvu otroka,
6. rojstni list otroka,
7. potrdilo, da otrok izpolnjuje pogoje za posvojitev,
8. dokumentacijo, ki dokazuje ohranitev načela subsidiarnosti,
9. odločitev pristojnih organov o vzgoji otroka, če je bilo izdano,
10. fotografijo otroka, morebiten medijski nosilec z videoposnetkom otroka.

Poleg zgoraj navedenega otrokova dokumentacija obsega izpolnjen vprašalnik o otroku – mednarodna posvojitev – ki je bodisi del dosjeja, ki ga posreduje regionalni urad, bodisi ga Urad zahteva od ustanove, kjer je otrok nastanjen.

3.2 Izbira primernih kandidatov za otroka (matching)

Na podlagi otrokove dokumentacije in dokumentacije kandidatov Urad opravi predlog seznanitve otroka s prosilcema za posvojitev, t. i. matching. Te predloge predloži v presojo Svetovalnemu svetu Urada za rejništvo.

O izbiri Urad obvesti pristojni regionalni urad in osrednjemu organu ali pooblašteni organizaciji države prejemnice pošlje obvestilo o izbiri točno določenih kandidatov za posvojitve za točno določenega otroka, t. i. »matching letter«. Osrednji organ ali pooblaščen organizacija preuči izbiro, ki jo je opravila ustanova.

Matching letter vsebuje:

1. poročilo o zdravstvenem stanju otroka,
2. poročilo o psihološkem pregledu otroka,
3. poročilo o otrokovih socialnih razmerah,
4. vzrok, zaradi katerega se otrok lahko posvoji,
5. fotografijo otroka, morebiten medijski nosilec z videoposnetkom otroka.

3.3 Interakcija

3.3.1 Potek interakcije

Če imata kandidata po temeljiti presoji interes srečanja z otrokom, sta dolžna o tem Urad nemudoma pisno obvestiti. Urad se po dogovoru z ustanovo, kjer se izvaja institucionalno izobraževanje, ali z ustanovo za otroke, ki zahtevajo takojšnjo pomoč (v kateri je otrok nastanjen), ali z drugo obliko varstva (v nadaljnjem besedilu: »ustanova«), dogovori za termin obiska kandidatov za realizacijo stika z otrokom (interakcija).

Ustanova prejme podatke, potrebne za izvedbo interakcije od pravnika Urada, ki vodi dosje (v nadaljnjem besedilu: »odgovorni pravnik Urada«), tj. termin prihoda kandidatov, in navodila za potek in ocenjevanje interakcije. Ustanova pripravi otroka na prihod kandidatov tako, kakor je primerno njegovi starosti. Organ za socialno-pravno varovanje otrok, ki vodi dokumentacijo otroka (v nadaljnjem besedilu: »OSPVO«) ali otrokov skrbnik, od odgovornega pravnika Urada prejme informacije o interakciji in je pozvan, naj se osebno seznanji z njenim potekom in naj svojo oceno pošlje Uradu pred koncem interakcije. Termin in osnovna informacija o interakciji (nastanitev, tolmačenje ipd.) so posredovani osrednjemu organu ali pooblašteni organizaciji države prejemnice. Dolžina interakcije je individualna, praviloma se giblje od 7 do 21 dni. Po končani interakciji kandidata ostaneta z otrokom v Češki republiki do pravnomočnosti odločitve o predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo. Predvidena dolžina postopka od predložitve Občinskemu sodišču v Brnu je 4 do 6 tednov.

Pred prihodom kandidatov v Češko republiko prejme Urad od osrednjega organa ali pooblaščen organizacije države prejemnice soglasje za nadaljevanje postopka (črka c 17. člena Haaške konvencije).

Kandidati pridejo vedno najprej na sedež Urada, kjer jim odgovorni pravnik Urada, ki bo med celotnim bivanjem v ČR njihova oseba za stike, predstavi problematiko interakcije in nadaljnje postopke. Psiholog Urada s kandidatom opravi vstopni razgovor. Kandidata pravniku Urada predložita izvirnike svojih najnovejših izpisov iz kazenske evidence in najnovejše potrdilo o dohodkih. Urad kandidatom pomaga pri pripravi predloga za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo. Skladno s poglavjem 3.4 tega metodološkega priporočila kandidati Civilnemu sodišču v Brnu predložijo predlog za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo.

Sledi prvi obisk ustanove in srečanje z otrokom, ki poteka vedno ob prisotnosti prevajalca in psihologa Urada skupaj s strokovnim osebjem ustanove (direktor ali druga odgovorna oseba, zdravnik in psiholog ustanove). Psiholog Urada izdelava podrobno poročilo o začetku interakcije. Psiholog Urada ob prisotnosti prevajalca obišče kandidata skupaj z otrokom praviloma ponovno

v roku 5 do 14 dni za oceno, ali je mogoče začeti izvajati naslednje postopke v zvezi s predajo otroka v skrbništvo bodočih posvojiteljev, če do ocene ne pride na drug primeren način. Sledi zahtevano poročilo OSPVO, morebitno poročilo skrbnika, če je ta otroku dodeljen, in sporočilo iz ustanove, ki povzame potek interakcije. Pravila o zapletih pri interakciji so opisana v podpoglavju 3.3.2.

Pri uspešni interakciji sta kandidata obvezana Uradu sporočiti, ali nameravata sprejeti predlaganega otroka v skrbništvo zaradi posvojitve in tako nadaljevati sodni proces za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo. Če nameravata kandidata sprejeti predlaganega otroka v skrbništvo zaradi posvojitve, izda Urad soglasje za nadaljevanje postopka skladno s črko c 17. člena Haaške konvencije (priloga št. 6).

Če kandidata Uradu sporočita, da ne nameravata sprejeti predlaganega otroka v skrbništvo, se jima svetuje, da umakneta svoj predlog za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo, ki sta ga pred tem podala na sodišče.

3.3.2 Zapleti pri interakciji

Pri zapletih pri interakciji Ustanova o tem nemudoma obvesti odgovornega pravnika Urada. Ta informacijo nemudoma posreduje psihologu Urada, ki po dogovoru z direktorjem Ustanove ali drugo odgovorno osebo oceni, če in kdaj je potreben njegov obisk na mestu interakcije. Ob obisku bi morala biti ob prisotnosti tolmača opravljena podrobna analiza situacije s posvojitelji in zaposlenimi ustanove, ki so bili ob interakciji prisotni. O nastali situaciji pravnik Urada obvesti tudi skrbnika otroka, ki vodi postopek o predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo, morda tudi otrokovega skrbnika. Na podlagi ugotovitev lahko psiholog Urada:

- a) priporoči nove ukrepe, ki bi pomagali rešiti situacijo, da bi lahko interakcija potekala naprej ali
- b) predlaga prekinitev interakcije, saj izboljšanje trenutnih dogodkov ni realno pričakovano ali
- c) predlaga prekinitev interakcije, saj sta se kandidata odločila odstopiti od postopka posvojitve.

Če bodo priporočeni novi ukrepi v skladu s črko a, bo Urad v roku 3 do 5 dni ocenil njihovo učinkovitost na podlagi komunikacije s kandidatoma za posvojitev in z zaposlenimi ustanove, morda tudi na podlagi raziskave psihologa Urada na samem mestu.

Pri prekinitvi postopka skladno s točkama b) in c) bosta kandidata obveščena o koncu srečanja. Kandidata pisno oblikujeta svoj pogled na potek interakcije oziroma morebitno soglasje z njenim koncem. Če se bosta kandidata strinjala s koncem interakcije, jima bo priporočeno, da umakneta svoj predlog za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo, ki sta ga pred tem podala na sodišče.

O koncu srečanja skladno s točkama b) in c) psiholog Urada obvesti odgovorno osebo ustanove in odgovornega pravnika Urada, ki obvesti otrokovega skrbnika, sodišče, na katero sta kandidata podala predlog za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo, in osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice. Psiholog Urada v nadaljevanju izdelava poročilo celotnega postopka srečanja, ki je del dosjeja.

Ob koncu interakcije osrednji organ ali pooblaščen organizacija države prejemnice Uradu pošlje oceno interakcije in mnenje o nadaljnji obdelavi Urada v odnosu do nekaterih kandidatov.

3.4 Sodni postopki za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo

Za postopek predaje otroka v skrbništvo pred posvojitvijo v tujino je pristojno sodišče, v katerega okrožju je Urad (drugi odstavek 428. člena Zakona št. 292/2013 Sb. o posebnih postopkih sodišča, kakor je bil pozneje spremenjen). Predlog za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo podata kandidata Občinskemu sodišču v Brnu takoj po prvem obisku na sedežu Urada. Vodenje postopka za predajo otroka v skrbništvo pred posvojitvijo ureja zakonodaja Češke republike.

Kandidata lahko z otrokom odpotujeta iz Češke republike šele po prejemu sklepa sodišča o predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo, označenega s klavzulo o pravni veljavnosti.

3.5 Odhod kandidatov po predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo

Po izdaji odločbe o predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo in pred odhodom v tujino prejmeta kandidata potovalne dokumente za otroka. **Vlogo za izdajo potovalnih dokumentov poda Urad na Magistrat mesta Brno. Ob predložitvi vloge je potrebna prisotnost kandidatov in otroka. Izdaja potovalnih dokumentov je brezplačna. Za posredovanje pri izdaji novih potovalnih dokumentov po premestitvi otroka v tujino lahko kandidata zaprosita pristojni predstavniški organ Češke republike v tujini. V teh primerih poda Urad, skladno s šestim odstavkom 17. člena Zakona št. 329/1999 Sb. o potovalnih dokumentih, kakor je bil pozneje spremenjen, pisno soglasje.**

Bodoči posvojitelji ob prevzemu otroka v ustanovi prejmejo:

1. izvornik rojstnega lista otroka ali njegovo overjeno kopijo,
2. otrokovo odpustno zdravstveno poročilo,
3. otrokovo kartico zdravstvenega zavarovanja,
4. potrdilo o cepljenju, ki vsebuje pregled cepljenj.

Ko bodoča posvojitelja prevzameta otroka, Urad osrednjemu organu ali pooblaščen organizaciji države prejemnice pošlje:

1. potrdilo o predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo (20. člen Haške konvencije),
2. kopijo dokazila o otrokovem državljanstvu,
3. anonimizirano kopijo dokumenta, na podlagi katerega bo otrok posvojen (na zahtevo).

Vse stroške v zvezi s prevajanjem, ki nastanejo med interakcijo, in prevode vseh potrebnih dokumentov krijeta kandidata.

4. Vzajemno obveščanje o postopku posvojitve in ukrepi, sprejeti ob koncu postopka

Po predaji otroka v skrbništvo pred posvojitvijo so osrednji organi ali pooblaščen organizacije države prejemnice dolžni Uradu pošiljati poročila o otrokovem stanju v družini, ki jih izdelata pristojna socialna služba ali pooblaščen organizacija države prejemnice («follow-up report» skladno z 20. členom Haaške konvencije). Poleg tega v državi prejemnici pooblaščen oseba obišče družino in izvede preiskavo. O rezultatih preiskave izdelata poročilo, h kateremu mora biti priloženo aktualno zdravniško poročilo in fotografija otroka skupaj z drugimi člani družine (priloga št. 9). Najprej bodo Uradu poročila poslana v naslednjih intervalih:

1. po 1 mesecu bivanja otroka v državi prejemnici,
2. po 3 mesecih bivanja otroka v državi prejemnici,
3. po 6 mesecih bivanja otroka v državi prejemnici,
4. po 12 mesecih bivanja otroka v državi prejemnici.

Po poslanem poročilu iz 4. točke se bodo Uradu pošiljalo poročila glede na otrokovo starost, in sicer v naslednjem zaporedju:

- I. v 3. letu otrokove starosti,
- II. v 7. letu otrokove otroka,
- III. v 12. letu otrokove starosti,
- IV. v 15 letu starosti otroka,
- V. v 18. letu otrokove starosti.

Število poslanih poročil od I. do V. točke bo odvisno od otrokove starosti, ki jo bo ta dosegel ob pošiljanju poročila št. 4. Če bi moralo biti prvo od poročil (od I. do V) poslano prej kot v roku 6 mesecev po pošiljanju sporočila št. 4, se bo tako zahtevalo šele naslednje poročilo.

Poročila III do V se ne bodo zahtevala, če izdaja takega poročila ne bo v skladu z zakonom države prejemnice, predvsem v zvezi z zasebnostjo posvojenega otroka.

Ta poročila Uradu pošilja pristojni osrednji organ ali pooblaščen organizacija države prejemnice. Poročila morajo biti predložena v češkem jeziku. Če poročilo ni prevedeno v češki jezik, mora biti predložen izvornik, opremljen s češkim prevodom, razen če je z osrednjim organom države prejemnice dogovorjeno drugače. Tako izdelana poročila bo skupaj s prevodom v češki jezik Uradu poslal osrednji organ ali pooblaščen organizacija države prejemnice.

Če pooblaščen socialni delavec države prejemnice v okviru preiskave odkrije, da namestitev otroka v skrbništvo pred posvojitvijo ni v najboljšem otrokovem interesu, bo osrednji organ države prejemnice nemudoma obvestil matično državo in sprejel potrebne ukrepe za zaščito otroka (21. člen Haaške konvencije).

Po 6 mesecih od namestitve otroka v državi prejemnici in po predložitvi treh poročil lahko osebe, ki jim je bil otrok predan v skrbništvo pred posvojitvijo, Uradu podajo vlogo za izdajo odločbe, da se Urad strinja s posvojitvijo otroka v tujino (črka i drugega odstavka 35. člena zakona o socialno-pravni zaščiti otrok). Vloga se poda prek pristojnega osrednjega organa ali pooblaščen organizacije države prejemnice skupaj s prevodom v češki jezik (priloga št. 7). **O sprejemu vloge Urad obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice.** Urad odločitev o soglasju izda, če je iz do takrat prejetih poročil o razvoju otroka razvidno, da je posvojitvev mladoletnega prosilca v njegovem najboljšem interesu. **Odločitev o**

soglasju pošlje Urad kandidatoma v roke. Urad o izdaji sklepa in njegovi vsebini obvesti osrednji organ ali pooblaščen organizacijo države prejemnice. Takoj ko pride do posvojitve otroka v tujini, država prejemnica o tem obvesti matično državo tako, da pošlje Uradu izvornik dokumenta v skladu s 23. členom Haške konvencije, kjer potrdi, da je bila posvojitev izvedena v skladu s Haaško konvencijo (priloga št. 8).

Posvojitev otroka v tujino je Urad dolžan sporočiti osebam, navedenim v devetem odstavku 25. člena zakona o socialno-pravni zaščiti otrok.

5. Pregled prilog

Navedene priloge so del tega metodološkega priporočila:

1. vloga za vključitev v register,
2. priporočen okvir za oceno kandidatov s psihološkega vidika,
3. vprašalnik o zdravstveni oceni,
4. privolitev kandidatov za izvajanje preverjanj otroka v časovnih obdobjih, ki jih določi Urad,
5. vprašalnik za kandidata o posvojitvi otroka – del A in B,
6. soglasje za nadaljevanje procesa,
7. vloga bodočih posvojiteljev za izdajo odločitve o soglasju s posvojitvijo mladoletnega otroka,
8. potrdilo o posvojitvi,
9. priporočen okvir za pripravo poročila o razvoju otroka.

Brno, 15. aprila 2016

direktor:

JuDr. Ing. Zdeněk Kapitán, Ph.D.